

Veerle Solia

Van: FOYER <ann.bogman@foyer.be>
Verzonden: vrijdag 22 juni 2012 14:18
Aan: Veerle Solia
Onderwerp: Gewoon Vreemd Bxl

Gewoon Vreemd Bxl

Nr 4

www.foyer.be

'Gewoon Vreemd Bxl' is een initiatief van Foyer vzw. Deze tweemaandelijks nieuwsbrief brengt achtergrondinformatie rond vreemdelingen, mensen zonder papieren en roma in Brussel. Er is telkens 1 centraal thema.

Waarom een oplossing in het Noordstation niet bestaat

Eerst en vooral dienen de families uit de sfeer van liefdadigheid, vrijblijvendheid en desinformatie gehaald te worden. Hen tijdelijk opvangen in een structuur van Fedasil met het oog op toekomstoriëntering, is misschien het enige duidelijke alternatief dat we kunnen bieden.

[Lees het volledig artikel](#)

Een Roma-Raad voor België

In haar openingsspeech, verwoordde Mihaela Mihai, voorzitter van de Raad en tevens ervaren Roma-bemiddelaarster van Foyer, de uitdaging als volgt: "De tijd is gekomen dat de Roma-gemeenschappen zich samen zetten om met één stem te spreken, om onze problemen te analyseren maar ook de basis te leggen voor oplossingen. De tijd is gekomen dat we tonen dat we onze toekomst in eigen handen willen nemen, dat we de wil hebben om vooruit te gaan. De tijd is gekomen dat we onze verantwoordelijkheid nemen en dat we al onze capaciteiten mobiliseren om betere perspectieven te creëren voor onze kinderen."

[Lees het volledig artikel](#)

Ook België heeft nu haar eigen Roma-actieplan

De strategie moet Roma helpen betere toegang te geven tot werk, onderwijs, huisvesting en gezondheidszorg. De Belgische overheden stellen daarnaast dat de landen van oorsprong, binnen en buiten de unie, in de eerste plaats de rechten van de Roma-bevolkingsgroep moeten respecteren en dat zij de Europese en internationale verdragen hierover moeten naleven.

[Lees het volledig artikel](#)

Een eerste stap in de richting van meer woonwagenterreinen in Brussel?

De Brusselse huisvestingscode werd recentelijk aangepast, waardoor het 'recht op behoorlijke huisvesting' ook van toepassing is op mobiele woningen, en deze woonvorm erkend is als volwaardige woonvorm. Laten we hopen dat via de ruimtelijke structuurplannen nu ook erkende residentiële woonwagenterreinen hun plaats zullen vinden in onze hoofdstad.

[Lees het volledig artikel](#)

Binnenkort: Roma-stewards in Brussel

De Roma-stewards zullen actief zijn op 3 niveau's: in de buurt, in de school en bij de families. Reeds 5 jaar werkt de Foyer met een team van Roma als bemiddelaars. Zij zijn tot dusver van onschatbare waarde gebleken in het tot stand brengen van vertrouwensrelaties en samenwerking tussen families en jongeren met scholen, diensten enz.

[Lees het volledig artikel](#)

Interculturele Bemiddeling voor Roma (ROMED-Programma)

Bemiddeling is één van de middelen die in Europa worden ingezet om ongelijkheden aan te pakken die Roma tegenkomen op vlak van toegang tot tewerkstelling, gezondheidszorg en kwaliteitsvolle opleidingen. Het ROMED-programma stelt zich niet in de plaats van reeds bestaande lokale of nationale opleidingsprogramma's, maar vult deze aan door bijkomende instrumenten en methodes te voorzien als bijdrage aan de ontwikkeling van de kerncompetenties die bemiddelaars nodig hebben.

[Lees het volledig artikel](#)

Crossing - Muziektheater met Romajongeren - Interview met acteurs

"We hadden niet gedacht dat we zouden winnen op de Kunstbende; de meeste deelnemers kozen voor 1 discipline: muziek, tekst of dans... Wij hadden alles in onze vertoning en dat bleek achteraf ook de reden waarom we gewonnen zijn."

[Lees het volledig artikel](#)

Crossing - Muziektheater met Romajongeren - Interview met regisseur

"De aanwezigheidsgraad op de theaterateliers was al beduidend groter dan in de normale lessen. Staking openbaar vervoer? Meer dan de helft van de jongeren dook op. Werken buiten de uren? Met onderhandelen en bemiddelen met de ouders is het allemaal voor mekaar gekomen. Er stond op de duur weinig rem op hun enthousiasme en dat heeft het hele team rondom het project vleugels gegeven."

[Lees het volledig artikel](#)

Haal eens een Romakoffer in je klas

De koffer bevat didactisch materiaal om de Romacultuur en -realiteit op een anschouwelijke manier te introduceren. Scholen en vrijetijdsorganisaties kunnen de Romakoffer gratis uitlenen bij Integratiecentrum Foyer.

[Lees het volledig artikel](#)

Vacatures in het kader van het project 'Romastewards'

Zin gekregen om te werken met en rond Roma?

[Lees het volledig artikel](#)

Waarom een oplossing in het Noordstation niet bestaat

Opiniestuk door Koen Geurts & Darius Mihai

Op 21/6 overhandigde de gerechtsdeurwaarder in het Brusselse Noordstation een bevel tot uitzetting aan het tiental families dat er sinds enkele maanden is gestrand. De vraag is of een echte oplossing wel bestaat.

De beelden zijn ons welbekend. Families die met hun kinderen reeds maandenlang in een zichtbaar uitzichtloze situatie in het Brusselse Noordstation vertoeven. Oorspronkelijk ging het om enkele families uit Slowakije, regio Kosice, maar al snel voegden zich er Roemeense, Kosovaarse, Bulgaarse en Servische families bij. De situatie en voorgeschiedenis is voor elke familie verschillend, waardoor de zoektocht naar oplossingen extra complex wordt.

Heel wat vrijwilligers en organisaties hebben zich er rond genesteld en voorzien hen in de dagelijkse levensbehoeften. Lokale, regionale en federale overheden discussiëren over wie verantwoordelijk is om de situatie op te lossen. De media spelen hier gretig op in en verontwaardiging domineert de publieke opinie. Tot zover niets nieuws onder de zon.

De situatie lijkt inderdaad onoplosbaar. De achtergrond van deze families is er vaak een van structurele armoede en uitsluiting en een groot gebrek aan toekomstperspectief met een sterk etnische component. Zo leven de Slowaakse Roma uit Kosice al meer dan drie generaties in volstrekte werkloosheid, zonder werkervaring, enige opleiding of uitzicht op een job. Sommige families hebben voordien al van tijdelijke opvang in een opvangcentrum genoten of trokken ergens OCMW. Andere, niet-EU-ers, werden reeds voor de derde keer geweigerd in de asielprocedure.

De enkele families die in mei beslisten om vrijwillig terug te keren, werden snel vervangen door anderen. Zo was er een Roemeense familie die reeds verbleef in een Fedasil-centrum, maar in Brussel kwam bedelen en de nachten in het Noordstation doorbracht. Een andere familie kwam er terecht nadat ze het appartement werd uitgezet wegens achterstallige huur. Nog anderen strandden in het station nadat ze door Bulgaarse mensenhandelaars tegen een fikse som geld naar Brussel werden gelokt met de belofte van werk, waarna ze op straat gedumpt werden.

Dat ondertussen deze mensen tijdelijk worden bijgestaan om de meest dringende noden te lenigen is logisch, maar dit mag geen valstrik worden. Tegelijk is een eenduidige boodschap nodig dat het hier om een uitzonderlijke en tijdelijke situatie gaat en dat de sleutel voor een oplossing voor een belangrijk deel in hun eigen handen ligt. Wil men zich in Brussel vestigen zal men zelf op zoek moeten gaan naar een woning. En dus ook naar werk. Roemenen en Bulgaren zijn nog beperkt tot knelpuntberoepen maar voor Slovakien ligt de arbeidsmarkt volledig open. Sociale organisaties kunnen hen toeleiden naar de nodige structuren, maar het vraagt ook vele eigen inspanningen. Intensief begeleide trajecten rond empowerment voor mensen in dergelijke achtergestelde positie en verblijfssituatie zijn onbestaande en hebben zeer veel tijd nodig. Dus wat als je de pech hebt om in een dergelijke familie geboren te zijn? Als er in je familie nooit iemand de kans gehad heeft om te werken, laat staan om een opleiding te volgen, en je niet eens de plaatselijke taal spreekt, hoe geraak je dan in hemelsnaam aan een job? Een lang voortraject is nodig. Maar hoe betaal je ondertussen je appartement?

Eigenlijk nog voorbarige vragen, want wat blijkt? Het schoentje wringt al bij het communiceren van deze cruciale informatie. Elke organisatie die tussenkomt, benadert deze groep met haar eigen boodschap. Deze zijn verre van eenduidig en vaak contradictorisch of onjuist waardoor er eerder desinformatie heerst. Mensen in een precaire situatie die nauwelijks wat te verliezen hebben, geloven het liefst wat hen het meeste hoop geeft. En daar sta je dan met je boodschap van realiteitszin en correcte juridische informatie. De precedentes maken het nog moeilijker: de meeste mensen kennen wel iemand die huisvesting heeft aangeboden gekregen in een gemeente, met daarbij horende sociale omkadering en totaalzorg voor basisbehoeften. Al waren deze initiatieven telkens maar tijdelijk, het geeft hen hoop en wie ben ik dan om dat te komen weerleggen?

Momenteel blijkt er slechts één piste te zijn die de knoop, al is het maar tijdelijk, kan ontwarren. Eerst en vooral dienen de families uit de sfeer gehaald worden van liefdadigheid, vrijblijvendheid en desinformatie. Dat kan door hen als onwettig verblijvende families met kinderen op te vangen in een opvangcentrum van Fedasil. Daar zal er strikt moeten gewerkt worden aan bewustwording en oriëntering naar een realistisch toekomstperspectief in België (oriëntatie naar werk) of in het land van herkomst (vrijwillige terugkeer). Al is deze oplossing niet structureel en slechts tijdelijk, het is het enige duidelijke alternatief dat we momenteel te bieden hebben. Het grote voordeel hier is de duidelijkheid: eenduidige, juiste informatie over mogelijkheden en beperkingen.

De families die aan de voorwaarden voldoen zijn door de bemiddelaars van de Foyer toegeleid naar het OCMW om een aanvraag te doen voor een opvangcentrum. Brussels staatssecretaris De Lille bekam als eigenaar van het CCN-gebouw van de vrederechter een uitzettingsbevel voor de aanwezige families, dat zou uitgevoerd worden na een positieve beslissing van Fedasil omtrent de opvang in een centrum.

Meerdere families hebben echter al laten verstaan niet naar een opvangcentrum te willen gaan, omdat ze nog steeds hopen op een OCMW dat hen huisvesting zal aanbieden. Daarom moet het voorstel tot opvang hand in hand gaan met een uitzettingsbevel uit het Noordstation. Er is veel kans dat de kranten binnenkort weer zullen gesierd worden met plaatjes van gezinnen met

kinderen die de nacht in het park moeten doorbrengen, iedereen moord en brand roept, politici tegen wil en dank van zich moeten laten horen en het publiek overmand wordt met een 'déjà vu'-gevoel.

Welke lessen kunnen we trekken uit deze (zich steeds herhalende) geschiedenis? Ten eerste moeten we ons de vraag stellen of het goed is dat het Noordstation gestrande families langdurige slaappleaats aanbiedt. Directe en verplichte doorverwijzing naar bestaande daklozenopvang en juridische hulp lijkt hier meer aangewezen. Indien er toch tijdelijk aparte huisvestings- en sociale begeleidingsinitiatieven worden genomen, is het absoluut een must om voor elke vorm van hulp de mensen te responsabiliseren en strikte voorwaarden te stellen: afspraken nakomen, kinderen elke dag naar school sturen, netheid en hygiëne waarborgen, intekenen op een activeringstraject (taal- of alfabetisatieles, oriëntatie naar werk, ...). Laten we ook nadenken over intensieve inschakelingstrajecten voor mensen met een dergelijke geschiedenis van uitsluiting.

Last but not least moeten we ons verwonderd blijven afvragen waarom het hier voornamelijk om Roma gaat. Is de Slovaakse overheid reeds op het matje geroepen? Is de ambassadeur al in het Noordstation gepasseerd om met zijn landgenoten te spreken? En wat vindt de EU van deze taferelen? Vragen die de federale regering ter harte moet nemen om meer diplomatieke druk te zetten op de EU en Oost-Europese landen. We kunnen toch niet blijven dulden dat deze regeringen oogluikend toelaten dat hun eigen burgers die ze zouden moeten beschermen, reeds generaties lang in een zodanig wanhopige en perspectiefloze situatie verkeren dat ze verkiezen om als desperado's aan te spoelen in een vreemd land dan te blijven daar waar ze zich al zo lang proberen thuis te voelen.

[Terug naar het overzicht](#)

Een Roma-Raad voor België

Op 5 juni werd de Belgische Raad voor Roma, Sinti en Woonwagenbewoners, kortom de Roma-raad, voorgesteld aan het publiek. De Raad zal optreden als vertegenwoordiger en woordvoerder van de Roma-gemeenschappen in België. Ze zal een adviserende functie hebben naar het beleid toe om de integratie en sociale inclusie van de verschillende Roma-gemeenschappen te verbeteren. De Raad kan ook als bemiddelaar optreden tussen de Roma-gemeenschappen en officiële instanties of overheden.

Vanuit hun zeer achtergestelde positie van Roma in Europa, wegen zij als groep nauwelijks op politieke beslissingen of beleid ten aanzien van hun eigen gemeenschap. Met hun aantal van 10 à 12 miljoen zijn er nochtans meer Roma dan Belgen in Europa en vormen ze de grootste etnische minderheid. Hun ondervertegenwoordiging op politiek niveau is een van de factoren die een betere sociale inclusie in de weg staat. Obstakels hiervoor zijn o.a. de enorme interne verscheidenheid, de marginale situatie waarin de meesten (over)leven, en het zeer lage opleidingsniveau. Nochtans leeft er bij vele Roma een bijzondere gevoeligheid voor hun situatie, zowel plaatselijk in gastlanden en het land van herkomst, als in Europa in het algemeen.

Om hier verandering in te brengen zetten drie Roma-sleutelfiguren uit Antwerpen, Brussel en St.-Niklaas drie jaar geleden de eerste stappen. Ze droomden ervan om een Raad samen te stellen om hun situatie en problematiek in België en elders in Europa op beleidsniveau te kunnen aankaarten. Dit idee werd opgepikt en ondersteund door Minister van Gelijke Kansen Milquet, die de nodige ondersteuning bood om een volwaardige Raad samen te stellen. Meer dan een jaar later en na talrijke vergaderingen en discussies is deze Roma-raad dus een feit.

19 vertegenwoordigers van verschillende de Roma-gemeenschappen en nationaliteiten in België stellen de Raad samen. Het zijn allen personen die de positie en capaciteit bezitten om een voldoende basis te kunnen vertegenwoordigen. Er zullen ook thematische werkgroepen opgestart worden rond onderwijs, tewerkstelling, huisvesting, gezondheidszorg, media, cultuur, migratie, integratie, non-discriminatie en mensenrechten.

In haar openingsspeech, verwoordde Mihaela Mihai, voorzitter van de Raad en tevens ervaren Roma-bemiddelaarster van Foyer, de uitdaging als volgt: *"De tijd is gekomen dat de Roma-gemeenschappen zich samen zetten om met één stem te spreken, om onze problemen te analyseren maar ook de basis te leggen voor oplossingen. De tijd is gekomen dat we tonen dat we onze toekomst in eigen handen willen nemen, dat we de wil hebben om vooruit te gaan. De tijd is gekomen dat we onze verantwoordelijkheid nemen en dat we al onze capaciteiten mobiliseren om*

betere perspectieven te creëren voor onze kinderen.”

Ook voor de samenleving had ze een boodschap: *“Het is aan de overheden om zich een geest eigen te maken van luisterbereidheid, participatie, gelijkheid ten aanzien van de Roma-gemeenschappen en -vertegenwoordigers wanneer beleidsmaatregelen voor een beter inclusie worden ontwikkeld.”*

We wensen de Roma-Raad alvast heel veel succes toe.

Meer info vind je op de [website van de Roma-Raad](#)

[Terug naar het overzicht](#)

Ook België heeft nu haar eigen Roma-actieplan

Gevolg gevend aan de resolutie van het Europees Parlement van 9 maart 2011 om de Europese lidstaten en de Europese Commissie aan te sporen om zich over de economische en sociale problemen van de Roma te buigen en een betere bescherming van de grondrechten van de Roma te verzekeren, publiceerde de Europese Commissie op 5 april 2011 de mededeling omtrent het “EU-kader voor nationale strategieën voor integratie van de Roma tot 2020” (COM(2011)173/4). Met deze mededeling werd richting gegeven aan het Romabeleid in de lidstaten en de inzet van op EU-niveau beschikbare middelen om hun integratie te bevorderen.

Tijdens de Raad van 24 juni 2011 schaarden de Europese staatshoofden en de regeringsleiders zich achter de Europese strategie voor de integratie van de Roma. Zo beloofden de lidstaten om tegen eind 2011 nationale strategieën of integratiemaatregelen uit te werken.

Ook België diende bij de Europese Commissie haar “Nationale strategie voor de Integratie van de Roma” in dat door een intergouvernementele werkgroep werd uitgewerkt. Deze groep wordt gecoördineerd door de Staatssecretaris voor Maatschappelijke Integratie en brengt vertegenwoordigers samen van federale kabinetten, van de gemeenschaps- en gewestregeringen, vertegenwoordigers van steden en gemeenten en van organisaties die samenwerken met de Roma. De strategie moet Roma helpen betere toegang te geven tot werk, onderwijs, huisvesting en gezondheidszorg. De Belgische overheden stellen daarnaast dat de landen van oorsprong, binnen en buiten de unie, in de eerste plaats de rechten van de Roma-bevolkingsgroep moeten respecteren en dat zij de Europese en internationale verdragen hierover moeten naleven.

In mei 2012 publiceerde de Europese Commissie reeds een evaluatieverslag van de nationale strategieën. Positieve aspecten die de EC opvielen waar o.a. de aandacht voor maximale scholarisatie van jongeren tot 18 jaar, het installeren van een Belgische Raad van Roma en Woonwagenbewoners en een Roma helpdesk in de POD Maatschappelijke Integratie, de aanleg van doortrekkersterreinen in Vlaanderen enz.

De kritiek vanuit de Raad van Europa heeft voornamelijk te maken met de vaagheid van de strategie. Er wordt geen enkele duidelijkheid gegeven over de financiële middelen die nodig zijn en de budgetten die vrijgemaakt zullen worden om het plan te realiseren. Ook de omvang van de verschillende acties en de monitoring- en evaluatiemethodes worden nauwelijks omschreven.

Het Nationale actie-plan kan je [hier](#) vinden.

De evaluatie van de EC kan je [hier](#) vinden.

[Terug naar het overzicht](#)

Een eerste stap in de richting van meer woonwagenterreinen in Brussel?

In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zijn er naast het enige doortrekkersterrein in Haren, een 8-tal residentiële woonwagenterreinen waar woonwagenbewoners verblijven (Manoesjen, Roms en Voyageurs). Hier staan telkens tussen de 2 en de 15 caravans met iets meer dan 60 gezinnen. Minder dan een vijfde van deze woonwagens hebben een bouwvergunning. Caravans voldoen immers niet aan de stedenbouwkundige richtlijnen voor vaste bebouwing. Ze worden bijgevolg slechts getolereerd door de gemeenten. Daarnaast zijn er minstens nog eens zoveel gezinnen die

een sterke binding hebben met Brussel en er op zoek zijn naar een terrein, maar voorlopig nergens een standplaats hebben en bijgevolg verplicht zijn om voortdurend rond te trekken. Dit heeft kwalijke gevolgen, niet in het minst voor de vele kinderen die op die manier verstoken blijven van onderwijs.

In Vlaanderen werd de woonwagen in 2001 door de Vlaamse regering erkend als volwaardige woonvorm. Hierdoor kwam er een proces op gang waarbij in de ruimtelijke structuurplannen op gewestelijk, provinciaal en lokaal niveau woonwagens hun plaats konden beginnen opeisen. Dit resulteerde o.a. in een hele resem nieuwe plannen voor doortrekkersterreinen in verschillende Vlaamse steden en gemeenten. En al blijft dit een traag en moeizaam proces, toch is er een juridische basis gelegd die als hefboom dient om meer aandacht te krijgen voor de aanleg van woonwagenterreinen.

De Brusselse huisvestingscode die in voege is sinds 1 juli 2004 erkent het recht op een behoorlijke woning (art.3), maar is voornamelijk gericht op kwaliteits- en veiligheidsvereisten voor (huur)woningen. Het voorzag geen enkele plaats voor wonen in woonwagens, laat staan een erkenning van woonwagens als een volwaardige woonvorm zoals in de Vlaamse Wooncode. Ook in de gewestelijke structuurplannen was er geen aandacht voor het wonen in een woonwagen.

Daar kwam verandering in op 1 maart 2012 toen het Brusselse Parlement een ordonnantie goedkeurde om de huisvestingscode aan te passen. Hierin werd het recht op behoorlijke huisvesting ook van toepassing verklaard op mobiele woningen. Tevens werd een aanpassing voorzien van de kwaliteitsvoorwaarden aan de specifieke vormvereisten van mobiele woningen.

Alleszins is op die manier nu ook in Brussel de basis gelegd om het gebrek aan en de juridische onzekerheid van woonwagenterreinen aan te pakken. Verschillende volksvertegenwoordigers lieten al weten het debat te zullen voeren opdat dit besluit geen dode letter zou blijven. Laten we hopen dat via de ruimtelijke structuurplannen nu ook erkende residentiële woonwagenterreinen hun plaats zullen vinden in onze hoofdstad.

[Terug naar het overzicht](#)

Binnenkort: Roma-stewards in Brussel

Vanaf september 2012 zetten de steden Gent, Antwerpen, Sint-Niklaas en Brussel buurtstewards in in stadswijken waar samenlevingsproblemen met Midden- en Oost-Europese migranten zich het scherpst stellen. Met dit project wil de Vlaamse regering en de Vlaamse Minister van Steden een zeer concrete bijdrage leveren aan het Vlaams actieplan MOE (Midden- en Oost-Europese migranten, waaronder Roma). Het project moet een concreet hulpmiddel bieden dat de steden moet toelaten om te komen tot een geïntegreerde aanpak van de Roma-problematiek.

De buurtstewards hebben een preventieve en corrigerende rol. Ze begeleiden de nieuwkomers in het samenleven in de wijk door hen goed te informeren over hun rechten en plichten en over de samenlevingsgewoontes. Er gaat bijzondere aandacht naar de jongeren. De buurtstewards gaan in dialoog met de 'oude' en de 'nieuwe' bewoners om aan de wederzijdse verstandhouding te werken en te bemiddelen bij problemen. Ze werken op een gecoördineerde manier samen met andere stadsdiensten (onderwijs, welzijn, bevolkingsdienst, politie,...) en met de Roma-gemeenschap.

Ook in Brussel zullen 4 Roma-stewards worden ingezet. Ze zullen samen een team vormen met de overige Roma-bemiddelaars van de dienst Roma & Woonwagenbewoners van de Foyer. De VGC staat in voor de ondersteuning en monitoring van het project. De Roma-stewards zullen actief zijn op 3 niveau's: in de buurten, in de scholen en bij de families.

Het eerste jaar komen een viertal buurten aan bod waar veel Roma gehuisvest zijn: het Liedtsplein, Koninginneplein en Gaucheretpark in Schaarbeek en het Raadsplein in Anderlecht. Samen met plaatselijke organisaties, buurtwerkers, gemeentelijke diensten en andere lokale actoren zullen buurtproblemen geanalyseerd en aangepakt worden, en families omkaderd worden om oplossingen te zoeken voor acute uitdagingen. De Roma-stewards spelen hier een essentiële rol bij het bemiddelen, het faciliteren van de communicatie en samenwerking tussen Roma-families en reguliere diensten. Ze dragen bij tot een toegankelijker dienstverlening door diensten te

ondersteunen in hun expertiseontwikkeling en drempelverlagende werking naar Roma.

De Roma-stewards zijn ook aanwezig bij de Roma-families zelf. Ze informeren en sensibiliseren gezinnen rond rechten en plichten, samenlevingsgewoontes, enz. Ze leiden eveneens families pro-actief toe naar reguliere diensten, steeds met het oog op zelfredzaamheid. Deze familiale omkadering gebeurt zoveel mogelijk vanuit een ketenbenadering, voornamelijk met sectoren van onthaal en inburgering, gezins- en opvoedingsondersteuning, brede jeugdhulp, gemeentelijke preventiediensten, diensten jeugd en gezin van de politie, ...

Bijzondere aandacht in het project gaat naar jongeren. De Roma-stewards zullen gefocust werken aan een betere scholarisatie van de jongeren. Hierbij hebben ze als vertrouwenspersonen een bemiddelende functie tussen de school, de familie en de jongeren zelf. Door een uitgebreidere aanwezigheid in scholen met veel Roma-jongeren zullen ze zowel ondersteuning geven aan het schoolteam als aan de aanwezige leerlingen. Met het schoolteam zal nagedacht worden over handvaten en strategieën om jongeren met schoolproblemen (spijbelen, ongewenst gedrag enz) beter en meer preventief te omkaderen, en om de relatie met de familie te verbeteren. Voor de leerlingen zelf kunnen zij een waardevol aanspreekpunt zijn, dat een vinger aan de pols kan houden omtrent het welbehagen en de houding van de jongeren en de families tegenover de school. Ze zullen ook actief werk maken van een verhoogde ouderbetrokkenheid op school.

Reeds 5 jaar werkt de Foyer met een team van Roma als bemiddelaars. Zij zijn tot dusver van onschatbare waarde gebleken in het tot stand brengen van vertrouwensrelaties en samenwerking tussen families en jongeren met scholen, diensten enz. In de scholen met veel Roma-leerlingen waar de bemiddelaars actief zijn, daalde de afwezigheidsgraad gevoelig doorheen de jaren. Vanuit deze positieve ervaring kiest de Foyer ervoor om ook personen van Roma-origine in te zetten als Roma-stewards.

[Terug naar het overzicht](#)

Interculturele Bemiddeling voor Roma (ROMED-Programma)

Het ROMED-programma nam een aanvang in januari 2011 als deel van de uitvoering van de Verklaring van Straatsburg over Roma. Deze gezamenlijke actie van de Raad van Europa en de Europese Commissie heeft tot doel de kwaliteit en de efficiëntie van het werk van bemiddelaars, assistenten en brugfiguren te vergroten door bijkomende vaardigheden, instrumenten en methodes te voorzien als aanvulling op reeds bestaande nationale en Europese trainingsmodules.

Voor België neemt het POD Maatschappelijke Integratie de taak van het National Focal Point op zich en zal dus instaan voor de algemene coördinatie. De vorming omvat een 3-daagse trainingssessie in juli en een 2-daagse sessie in het najaar en zullen doorgaan in de Foyer in Brussel.

Bemiddeling is één van de middelen die in Europa worden ingezet om ongelijkheden aan te pakken die Roma tegenkomen op vlak van toegang tot tewerkstelling, gezondheidszorg en kwaliteitsvolle opleidingen. Het houdt in dat personen met een Roma-achtergrond worden aangeworven, uit lokale Roma-gemeenschappen of met een goede kennis van Roma issues, om de bemiddeling te verzorgen tussen Roma en openbare instellingen.

De eerste trainingssessies hadden plaats in 2011 in 16 deelnemende landen en werden gevolgd door meer dan 500 bemiddelaars, schoolassistenten en brugfiguren. Tijdens de laatste dag van de training werden vertegenwoordigers van nationale en lokale autoriteiten en NGO's uitgenodigd die op dit terrein actief zijn.

Het ROMED-programma stelt zich niet in de plaats van reeds bestaande lokale of nationale opleidingsprogramma's, maar vult deze aan door bijkomende instrumenten en methodes te voorzien als bijdrage aan de ontwikkeling van de kerncompetenties die bemiddelaars nodig hebben. Tevens staat het ROMED-programma sommige landen bij in het opzetten van trainingprogramma's.

Een inhoudskader

De inhoud van de training focust sterk op de praktijk en is aanpasbaar aan de specifieke opleidingsbehoeften van bemiddelaars die werken in verschillende contexten en met verschillende

instellingen en Roma-gemeenschappen.

- Het promoot echte en effectieve interculturele bemiddeling
- Het verzekert de integratie van een op rechten gebaseerde aanpak in het bemiddelingswerk
- Het ondersteunt het werk van bemiddelaars door instrumenten te voorzien voor het plannen en tot uitvoer brengen van hun activiteiten die democratische participatie aanmoedigen, Roma-gemeenschappen empoweren en verantwoording van openbare instellingen verhogen.

Een Europese Ethische Code voor Bemiddelaars

Een set van basisprincipes en normen als steun voor het werk van bemiddelaars werd opgesteld als een sleutelinstrument om de kwaliteit van de diensten van de bemiddelaars te verhogen en hen te beschermen tegen misbruik. Een eerst draft, gebaseerd op ervaringen in verschillende landen, werd voor feedback voorgelegd aan bemiddelaars die de trainingssessies bijwoonden.

Een Ploeg van Trainers en Europese Netwerking

Een eerste groep van trainers, geselecteerd op basis van een open oproep, werd in Straatsburg getraind van 26 tot 29 januari 2011. In elk land werd een nationaal focuspunt aangesteld (daar waar mogelijk een Roma-organisatie met ervaring in werken met bemiddelaars). Netwerking en intercollegiaal leren zal gestimuleerd worden via een platform online.

Meer info over ROMED: www.coe-romed.org

[Terug naar het overzicht](#)

Crossing - Muziektheater met Romajongeren - Interview met acteurs

Ze groeien op in Brussel. Net als andere jongeren ontdekken ze zichzelf en de wereld. Deze stad is ook de hunne, ze willen zich tonen, zichtbaar maken... Wat startte als een improvisatieworkshop resulteerde in een muziektheater waar ik u tegen zeg. Hoe zij het beleefden vragen we aan drie van de spelers : Roxana Marghidan, Samuel Nicola en Beatrice Bot. En aan Kris Kaerts die deze jongeren begeleidde en het stuk regisseerde.

Wat is er jullie bijgebleven tijdens de hele repetitieperiode? Wat maakte indruk? Wat dachten jullie niet te kunnen en bleek achteraf wel mogelijk?

Roxana: Het dansen voor een publiek vond ik indrukwekkend. Eerst durfde ik het niet, maar dat heb ik achteraf overwonnen. En tijdens de 3de voorstelling wou Aurelia niet meer met de pop dansen en dan heb ik haar vervangen.

Samuel: Het springen, voor- en achterwaartse salto die ik deed, was gedurfd van mij. De eerste acteur die naar voorkwam op de scène was groot, ik ben klein van gestalte, toch ben ik over hem gesprongen. Symbolisch werd ik hierdoor belangrijk.

Beatrice: Voor het publiek spreken, in het Nederlands, vond ik moeilijk. Toch heb ik het gedaan. We hadden ook niet gedacht dat we zouden winnen op de Kunstbende; de meeste deelnemers kozen voor 1 discipline: muziek, tekst of dans... Wij hadden alles in onze vertoning en dat bleek achteraf ook de reden waarom we gewonnen zijn.

Denk eens terug, twee jaar geleden, voor de start van de repetities, waar dachten jullie dat jullie nu zouden staan, zijn, doen?

Roxana: Waarschijnlijk thuis, heel de dag aan het televisie kijken.

Samuel: Op mijn vorige school in Kardinaal Mercier.

Beatrice: Ik dacht dat ik op mijn vorige school zou zijn, in Anneessens Funck.

Welk gevoel hadden jullie op de scène?

Beatrice: Wij waren zenuwachtig, zelfs emotioneel, maar eens op de scène, na al de repetities, hebben we ons volledig gegeven.

Wat vonden jullie van het decor? Muziek?

Samuel: Het was impressionant om in een kerk op te treden, hoe alles klonk. Maar ook, dansen in een kerk, is ongewoon. We hebben met Kris mogen samenwerken om de muziek te kiezen. We

stelden hem zelf muziek voor, bv. 'Kiss me Kiss me'.

Roxana: Ik koos voor 'Dale don Dale'.

Hoe staan jullie ouders tegenover de prestatie die jullie vertolkten op de scène? Zijn ze fier op jullie? Wat was hun mening na de vertoning?

Roxana: Mijn ouders zijn niet komen kijken. Ze weten wel dat ik met dit project bezig ben maar ze mogen niet weten dat ik dans voor een publiek. Dat vinden ze ongepast. Ze vinden ook dat ik naar school ga om te leren, toch niet om theater te spelen. Dat vinden ze echter verloren tijd. Enkel als het zou betaald worden is het zinvol, volgens hen.

Samuel: Ik vertelde het wel aan mijn moeder, maar niet aan mijn vader en ik hou dat ook zo want mijn vader vindt het nutteloos. 'Theater spelen, daar kan je geen geld mee verdienen!' zegt hij.

Stel, in september vraagt iemand om nog eens zo'n project te organiseren, wat doe je dan?

Roxana: Als ik kan dansen doe ik direct opnieuw mee.

Samuel: Ik zou ook graag meedoen, maar eerst wil ik wel meer weten over het stuk.

Beatrice: Ik eigenlijk ook, het hangt wel af van welk soort theater.

Wat willen jullie later worden? Willen jullie blijven acteren?

Roxana: Ik zou danslerares willen worden.

Samuel: Acteur zijn lijkt mij leuk, maar ik zal dat nooit aan mijn vader kunnen vertellen. Ik kan wel zeggen dat ik in het theater werk, maar dan niet als acteur.

Beatrice: Ik wil later verkoopster worden. Wel wil ik verder blijven acteren.

Dank voor dit interview, ikzelf was erg onder de indruk van jullie présence, jullie durf. Ook van het decor dat zo sober, eenvoudig en met respect voor materialen is gemaakt. Alsook de muzikanten die inspeelden op jullie. Het was een fantastische voorstelling, echt.

Beeldmateriaal :

Inleiding: [Klik hier](#)

Repetitie: [Klik hier](#)

[Terug naar het overzicht](#)

Crossing - Muziektheater met Romajongeren - Interview met regisseur

Beste Kris, jij als regisseur van 'Crossing', kan je iets vertellen over voorgaande projecten? Heb je in het verleden ook met Roma jongeren gewerkt?

Ik regisseerde de laatste jaren voornamelijk theaterprojecten die zich situeerden op de grens van erfgoed en immigratie. De spelers hadden alle leeftijden. Zoals in Baraka! Kaputt en 'Meulenbeik Forever!' Deze laatste was ook een project van Foyer. Maar specifiek met Roma jongeren, heb ik nooit eerder iets gedaan. Bij sommige projecten waren wel Roma muzikanten betrokken of werd er gefilosofeerd over Zigeuners.

De voorstelling Crossing is ontstaan uit een workshop. Hoe kwam je op dat idee?

Vormingscentrum Foyer heeft me na afloop van 'Meulenbeik Forever!' een theateratelier-opdracht toevertrouwd. Eerst ben ik met alle jongeren gaan praten om hun interesse te toetsen en kennis te maken. Ik besepte meteen dat het niet evident zou worden omdat er rond theater heel weinig leefde. Hun ervaring met theater was eigenlijk onbestaande.

Ikzelf heb van meet af aan het idee van een voorstelling als deze op tafel gelegd maar was mij er van bewust dat dit via een ateliervorm binnen de schooluren moest gebeuren. Een workshop is voor mij te vrijblijvend. Ik zag meteen de uitdaging, de mogelijkheid en ook de historische kans ten aanzien van hun gemeenschap om met deze jongeren buiten de muren van hun opleiding te breken en daarin het hele omringende kader van leerkrachten en Foyermedewerkers te betrekken. Dit project is uitgebreid geworden over twee schooljaren. Ik heb me verregaander dan in om het

even welk ander project moeten investeren in de werking van het Vormingscentrum.

Wat heeft indruk gemaakt, gedurende het hele wordingsproces, van theaterworkshop tot de voorstelling 'Crossing'?

Mij was vooraf voorgespiegeld dat ik tevreden moest zijn als er op het einde van de rit een vijftal jongeren op scène zouden staan. Tot mijn verbazing is de lange weg die we hebben afgelegd een parcours geworden dat heel veel aantrekkingskracht is blijven uitoefenen op de jongeren. De belangstelling vanuit de media, de kick van het naar buiten komen in bijvoorbeeld een wedstrijd als de Kunstbende, het ons voortdurend verplaatsen voor de repetities en de daaraan verbonden ontmoetingen, hebben daar zeker aan meegeholpen.

Wat dacht je dat onmogelijk was?

Ik heb vrij lang gedacht dat werken met teksten niet mogelijk zou zijn. Ik dacht dat het de jongeren niet zou interesseren en dat het te moeilijk zou worden om die teksten van buiten te leren en daarna er ook nog eens mee beginnen te spelen. Dat klopte voor een groot deel ook maar ik ben op enkele jongeren gevallen die nadat ze de teksten hadden voorgelezen tijdens een tentoonstelling over Roma en woonwagenbewoners enorm zijn gestimuleerd geworden om hun tanden in die dialogen te zetten. Dat leverde mij uiteindelijk de mogelijkheid op om een voorstelling te maken die zowel beeldend, muzikaal als verbaal sterk is.

Een tweede moeilijkheid was: hoe ga ik op hen kunnen rekenen één keer we buiten het schools kader beginnen te werken? Dat is op een uitermate positieve ervaring uitgedraaid.

De aanwezigheidsgraad op de theaterateliers was al beduidend groter dan in de normale lessen. Staking openbaar vervoer? Meer dan de helft van de jongeren dook op. Werken buiten de uren? Met onderhandelen en bemiddelen met de ouders is het allemaal voor mekaar gekomen. Er stond op de duur weinig rem op hun enthousiasme en dat heeft het hele team rondom het project vleugels gegeven.

Wou je nog iets toevoegen?

De jongeren van het Vormingscentrum Foyer én hun entourage zijn onmiskenbaar besmet geworden met een artistiek virus. Ze ruiken het avontuur, ze hebben gevoeld dat hun talent in hun rijk hart ligt en ze hebben vanuit hun cultuur een aangeboren generositeit. Dit project heeft lang gedraaid rond vertrouwen ten aanzien van mij, een niet-zigeuner, maar ook rondom hun zelfvertrouwen of het gebrek daaraan. Op dit punt zijn ze enorm gegroeid en hebben ze hun gemeenschap een flinke dienst bewezen.

Crossing : Regie : Kris Kaerts, Productie Vormingscentrum Foyer e.a

Beeldmateriaal :

Inleiding: [Klik hier](#)

Repetitie: [Klik hier](#)

[Terug naar het overzicht](#)

Haal eens een Romakoffer in je klas

In Brussel wonen vele duizenden Roma uit Oost-Europa. Velen onder hen komen uit Roemenië, maar sommigen ook uit Macedonië, Slowakije of, steeds vaker, Bulgarije. Ze vormen een jonge bevolking, met heel wat kinderen van kleuter- of lagere schoolleeftijd. Omdat veel Roma zich in een kwetsbare positie bevinden, wordt extra aandacht besteed aan de scholarisatie van de kinderen om op die manier hun kansen voor de toekomst te maximaliseren. De Dienst Roma en Woonwagenbewoners van Foyer zet sinds 5 jaar Romabemiddelaars in om Romakinderen naar school te krijgen en aan spijbelpreventie te doen.

Het verhaal stopt echter niet op het moment dat de Romakinderen en -jongeren de klas binnenstappen. Een goede omkadering is ook in de klas belangrijk, en één aspect daarvan is Roma met hun geschiedenis en cultuur een plaatsje geven in de klas en het curriculum. Over Roma doen immers nogal wat vooroordelen de ronde, en spanningen tussen Roma en andere groepen kunnen de schooldrempel aanzienlijk verhogen voor Romakinderen en hun families.

Verschillende lagere scholen waarmee de Dienst Roma en Woonwagenbewoners samenwerkt, bleken op zoek naar didactisch materiaal om de Roma-cultuur en -realiteit op een

aanschouwelijke manier in de klas te introduceren. Foyer ging daarom op zoek naar het bestaande materiaal op dit vlak en stelde vast dat er slechts weinig voorhanden was, zeker voor wat betreft Nederlandstalig materiaal op maat van de lagere school. De Dienst Roma en Woonwagenbewoners van Integratiecentrum Foyer stelde daarom in het kader van het project 'Roma-kinderen op weg naar school' van de Koning Boudewijnstichting de "Romakoffer" samen, een didactisch pakket over Roma voor de derde graad van de lagere school.

Een aantal Romajongeren werd, met de hulp van de Romabemiddelaars, betrokken bij de uitwerking van het materiaal. Wat wilden zij graag in de koffer zien? Welke facetten van hun dagelijks leven wilden ze met andere kinderen en jongeren delen? In dit proces kwamen bij sommige jongeren ook wel angsten of frustraties naar boven. Enkelen haakten af omdat ze bang waren tegenover hun medeleerlingen voor hun Roma-identiteit uit te komen. Anderen reageerden dan weer enthousiast en vonden het fijn dat Roma in de klas ook eens op een positieve manier in de kijker werden geplaatst. De jongeren brachten heel wat ideeën aan, van muziek en filmmateriaal tot spelletjes en recepten. Een groepje jongeren dat een opleiding houtbewerking volgde in het Vormingscentrum Foyer vervaardigde en beschilderde de houten miniatuurwoonwagens waarin het didactisch materiaal van school naar school reist.

Het pakket is opgebouwd rond zeven thema's: geschiedenis, woonvormen, beroepen, traditionele gebruiken, taal, muziek en keuken. Binnen elk thema heeft de leerkracht de keuze uit een reeks gevarieerde toepassingen, die zich vooral lenen voor gebruik tijdens de lessen wereldoriëntatie en muzische vorming. De realiteit van Romakinderen in Brussel wordt steeds als uitgangspunt genomen voor een verkenning van een brede waaier van culturele en historische wetenswaardigheden van Roma overal in Europa.

Scholen en vrijetijdsorganisaties kunnen de Romakoffer gratis uitlenen bij Integratiecentrum Foyer (02/609.55.63 of info.wgi@foyer.be). De standaard uitleentermijn bedraagt twee weken.

[Terug naar het overzicht](#)

Vacatures in het kader van het project 'Romastewards'

Het Regionaal Integratiecentrum Foyer

werft aan:

4 ROMA-STEWARDS

Voltijds contract bepaalde duur

Binnen het project 'Roma-stewards' in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest neemt het RIC Foyer de concrete operationalisering, het juridische en inhoudelijke werkgeverschap op zich. De Roma-stewards maken deel uit van het team van de Dienst Roma en Woonwagenbewoners van de Foyer. De Vlaamse Gemeenschapscommissie staat in voor de monitoring van het project.

Hoofddoelstellingen:

- Versterken van de maatschappelijke positie van Roma-kinderen en jongeren (doelgroepbenadering)
- Uitbouwen en ondersteunen van lokale en buurtgerichte netwerken met het oog op het sterker verankeren van expertise in reguliere diensten in het werken met Roma

Voor de volledige vacature [Klik hier](#)

De Vlaamse Gemeenschapscommissie - Cel Stedelijk Beleid

werft aan:

ADJUNCT VAN DE DIRECTEUR - NIVEAU A

Voltijds contract bepaalde duur

In het kader van het Stedelijk Beleid zet de VGC in op de kracht van de stad als motor van maatschappelijke, sociale, economische en culturele vernieuwing. Het Stedelijk Beleid van de VGC is gericht op het tegengaan van de stadsvlucht en het versterken van het democratisch draagvlak in de stad.

De cel Stedelijk Beleid van de VGC heeft hierin een driedelige opdracht:

- Het opvolgen en coördineren van stedelijke ontwikkelingsprogramma's, zoals het Stedenfonds,

de duurzame wijkcontracten en andere stedelijke ontwikkelingsprogramma's die aansluiten bij het beleid van andere overheden.

- Het ondersteunen van de transversale dynamiek binnen de VGC en het bevorderen van de samenwerking tussen de verschillende beleidsdomeinen.
- Het bevorderen van de participatie van burgers, het middenveld en tal van actoren aan het Stedelijk Beleid.

Het project 'Roma-stewards' heeft als doel de maatschappelijke positie van Roma-bevolking in Brussel te versterken. De cel Stedelijk Beleid staat in voor de regie van het project en werkt hiervoor nauw samen met de werkeenheid Etnisch-Culturele Minderheden (Algemene directie Welzijn, Gezondheid en Gezin) en met de Dienst Roma en Woonwagengewoners van Regionaal Integratiecentrum Foyer Brussel.

Voor de volledige vacature [Klik hier](#)

[Terug naar het overzicht](#)

Editor: [FOYER](#)
<http://www.foyer.be>

[Click here to change your subscription](#)